

Νεανικά Ἀγκυροβολήματα

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΤΕΥΧΟΣ 53ο ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Τό τῆς πλεονεξίας πάθος

Ἄνθρωπος καί κτίση - τό Οἰκολογικό πρόβλημα (Α΄)

Ἵπενθυμίζομε σέ ὄσους παρακολουθοῦν τά γραφόμενα στό περιοδικό μας ὅτι τό πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο ἀναπτύχθηκε ἡ θεματολογία τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν εἶχε ὡς θεμέλιο τό τρίπτυχο τῶν πειρασμῶν τοῦ Χριστοῦ στήν ἔρημο. Οἱ τρεῖς αὐτοῖ πειρασμοὶ ἀντιστοιχοῦν στά τρία βασικά πάθη, δηλ. τό πάθος τῆς φιληδονίας, τῆς πλεονεξίας (φιλαργυρίας) καί τῆς κενοδοξίας καί ὀρίζουν τό πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο κινεῖται κάθε ἄλλος πειρασμός-πάθος (Λουκ. 4,13).

Μέχρι τώρα προσεγγίσαμε, ὅσο ἦταν δυνατό, τά δύο ἀπό αὐτά: α) τό πάθος τῆς φιληδονίας καί β) τό πάθος τῆς κενοδοξίας. Στά ἐπόμενα τεύχη θά προσπαθήσουμε νά μελετήσουμε τό πάθος τῆς πλεονεξίας καί

τίς συνέπειές του στά τρία θεμελιώδη ζητήματα τῆς ζωῆς μας: α) στή σχέση τοῦ ἀνθρώπου μέ τό Θεό, β) στή σχέση του μέ τόν ἄνθρωπο-συνάνθρωπο καί γ) στή σχέση του μέ τήν κτίση ἀπό τήν ὁποία ἐξαρτᾶται τό τεράστιο πρόβλημα τῶν ἡμερῶν μας, τό Οἰκολογικό. Θά ἀρχίσουμε ἀπό αὐτό τό τελευταῖο ξεκινώντας μέ μιᾶ γενικότερη προσέγγιση σ' αὐτό τό τεῦχος καί συνεχίζοντας μέ μιᾶ πιό θεολογική στό ἐπόμενο. Ἐκεῖνο πού θέλομε νά ἐπισημάνουμε

εἶναι ἡ πνευματική ρίζα τοῦ προβλήματος πού δείχνει ὅτι καί ἡ θεραπεία του θά πρέπει νά εἶναι ἀνάλογη.

παπα-Νικόλας Ἀλεξάκης

Ἡ σύγχρονη ἱστορία τοῦ οικολογικοῦ προβλήματος

Ἔνα ἀπό τὰ παγκόσμια σύγχρονα προβλήματα εἶναι τό λεγόμενο οικολογικό πρόβλημα. Ὡς πρόβλημα δέν εἶναι καινούργιο, διότι ἀλλοιώσεις καί καταστροφές πάντοτε συνέβαιναν στή γῆ. Τά διάφορα φυσικά φαινόμενα (καταιγίδες, πλημμύρες, ξηρασίες, ἠφαίστεια κ.τ.λ.), ὅπως καί ἡ παρουσία τῶν ζῶων, τῶν φυτῶν καί τῶν ἀνθρώπων προκαλοῦσαν πάντα

ἀλλαγές καί ὀδηγοῦσαν σέ νέες οικολογικές ἰσορροπίες. Στούς νεότερους ὅμως χρόνους μέ τήν παρεμβολή τῆς διαρκῶς ἐξελισσόμενης ἐπιστήμης καί τεχνολογίας ἡ παρέμβαση τοῦ ἀνθρώπου στό περιβάλλον αὐξήθηκε ὑπερμετρα καί οἱ οικολογικές ἀλλοιώσεις πῆραν τεράστιες διαστάσεις.

Τό πρόβλημα ἄρχισε νά γίνεται αἰσθητό ἀπό τό 1970. Στή Βόρεια Ἀμερική καί στή Δυτική Εὐρώπη ἔγιναν κάποιες σοβαρές κινήσεις πού ἐπεσήμαναν τούς τεράστιους κινδύνους ἀπό τήν ἀλόγιστη χρήση καί ἐξάντληση τῶν μῆ ἀνανεούμενων πηγῶν ἐνέργειας (π.χ. πετρέλαιο), καί ἀπό τήν μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος λόγω τῶν ἐκπομπῶν καυσαερίων. Τό ἐντονότερο σῆμα κινδύνου γιά τήν προδιαγραφόμενη κατάσταση δόθηκε ἀπό τήν Ὁμάδα τῆς Ρώμης (Club of Rome) μέ τήν ἔκθεση γιά τήν κατάσταση τῆς ἀνθρωπότητας.

Ὅλη αὐτή ἡ κατάσταση κινητοποίησε διεθνείς ὀργανισμούς, ὅπως ὁ Ο.Η.Ε. καί τό 1972 συνήλθε στή Στοκχόλμη ἡ πρώτη μεγάλη διεθνῆς διάσκεψη γιά τό περιβάλλον μέ ἐκπροσώπους ἀπό 113 κράτη. Τόν Ἰούνιο τοῦ 1992 συνήλθε

Παγκόσμια Διάσκεψη τοῦ Ο.Η.Ε. στό Ρίο τῆς Βραζιλίας, ὅπου μετά ἀπό συσκέψεις καί συνεδρίες ὑπογράφηκαν δύο διεθνεῖς συμφωνίες, δύο διακηρύξεις ἀρχῶν καί ἕνα πρόγραμμα δράσεως γιά σταθερή ἀνάπτυξη ἀπό κοινωνική, οικονομική καί περιβαλλοντική σκοπιά. Ἀπό ὀρθόδοξης πλευρᾶς τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἔχει παρέμβει σημαντικά μέ διορθόδοξα οικολογικά συνέδρια, ὅπως τῆς Πάτμου (1989), τῆς Κρήτης (1991), τῆς Χάλκης (1992) καθώς καί μέ τά σεμινάρια τοῦ Ὁρθόδοξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στό Σαμπεζύ τῆς Γενεύης (1992-1993). Ἐπίσης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἔχει ὀνομαστεῖ στό ἐξωτερικό «πράσινος Πατριάρχης» λόγω τῆς πρωτοβουλίας του νά συζητᾶ μέ τούς ἡγέτες διαφόρων κρατῶν προσπαθώντας νά τούς εὐαισθητοποιήσει στό συγκεκριμένο θέμα.

Ἡ κρίση τοῦ περιβάλλοντος εἶναι κατά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κρίση τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου, μιάς καί αὐτό ἀποτελεῖ προέκταση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ὅπως παρατηρεῖ εὐστοχα ὁ Ἄπ. Παῦλος στήν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή «ἡ κτίσις συστενάζει καί συνωδύ-

νει ἄχρι τοῦ νῦν» (Ρωμ. 8,22) ἐξαιτίας τῆς βαθειᾶς ἀλλαγῆς πού συνέβη μέσα στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ὅπως μᾶς διηγείται τό κείμενο τῆς Γενέσεως γιά τή δημιουργία καί τήν πτώση. Ἐδῶ βρίσκει ἀπόλυτη ἐφαρμογή τό φαινόμενο τῆς πεταλούδας, ὅπως τό λένε οἱ φυσικοί καί μαθηματικοί ἐπιστήμονες, στή θεωρία τοῦ

χάους δηλαδή, γιά τό φαινόμενο τῆς εὐαίσθητης ἐξάρτησης ἐνός συστήματος ἀπό τίς ἀρχικές συνθήκες. Σύμφωνα μέ μία ἀπό τίς διατυπώσεις, λέγεται ὅτι «άν μία πεταλούδα κινήσει τά φτερά της στόν Ἀμαζόνιο, μπορεῖ νά φέρει βροχή στήν Κίνα». Διαφορετικές παραλλαγές ἐκφράζουν οὐσιαστικά τήν ἴδια ἰδέα: μία ἀπειροελάχιστη μεταβολή στή ροή τῶν γεγονότων ὁδηγεῖ, μετά ἀπό τήν πάροδο ἀρκετοῦ χρόνου, σέ μία ἐξέλιξη τῆς ἱστορίας τοῦ συστήματος δραματικά διαφορετική ἀπό ἐκείνη πού θά λάμβανε χώρα, ἄν δέν εἶχε συμβεῖ ἡ μεταβολή. Αὐτή εἶναι ἡ ὀρθόδοξη ἄποψη γιά τή πτώση καί τίς πτώσεις τοῦ ἀνθρώπου στά πάθη τῆς πλεονεξίας πού εἶναι ἀποτελέσματα τῆς ἀπομάκρυνσής του ἀπό τό Θεό.

Μέ τήν πίστη στό Θεό καί τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν βρίσκει ὁ ἄνθρωπος τίς σωτές σχέσεις του μέ τό πλησίον καί τόν κόσμο. Φροντίζει νά μή βλάπτει μέ κανένα τρόπο τόν πλησίον καί νά μή χρησιμοποιεῖ κακῶς τά πράγματα. Ὁ ἄββᾶς Δωρόθεος στά ἀσκητικά του, γιά τή στάση τοῦ πιστοῦ ἀπέναντι στά πράγματα (τάς ὕλας) λέει τά ἐξῆς: «Νά ἔχει κάποιος σωστή συνείδηση πρὸς τά ὕλικά πράγματα, σημαίνει νά μήν κάνει κατάχρηση κανενός πράγματος, νά

μήν ἀφήνει κάτι νά καταστραφεῖ ἢ νά πεταχτεῖ. Ἀλλά καί ἄν ἀκόμα δεῖ κάτι πεταμένο, νά μήν τό παραβλέψει, ἔστω καί ἄν εἶναι ἀσήμαντο ἀλλά νά τό περιμαζέψει καί νά τό βάλει στόν τόπο του». Μέ τή νηστεία, τήν ὀλιγάρκεια, τήν ἀποφυγή τῆς πολυτέλειας, τήν ἐγκράτεια καί τήν ἀπλότητα, ἔρχεται σέ ἀντίθεση καί πολεμᾷ τήν πλεονεξία καί τή ματαιοδοξία πού δηλώνει ἔλλειψη ἀγάπης. Ἀπόδειξη ὄλων τῶν παραπάνω εἶναι οἱ καρδιές τῶν ἁγίων πού μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ νά βασιλεύει μέσα τους, ἔχουν δώσει τή μαρτυρία τῆς κενῆς κτίσεως, ὅπου θῆρες ἄγριοι εἰρηνεύουν μπροστά τους καί καιρικές συνθήκες ἀλλάζουν. Π.χ. ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ πού ταίζε μία ἀρκούδα, ὁ Ἅγιος Γεράσιμος Ἰορδανίτης μέ τό λιοντάρι καί ὁ Ἅγιος Σπυρίδων μέ τήν ἐπέμβασή του στή λειψυδρία. Ὅταν λοιπόν ὁ ἄνθρωπος δέν ἀντιμετωπίζει τήν οἰκολογική κρίση σέ σχέση μέ τήν πνευματική καί ἠθική κρίση πού ἀντιμετωπίζει ὁ ἴδιος, δέν πετυχαίνει τίποτα γιατί ὁ ἴδιος εἶναι ἡ αἰτία της. Ὅταν πάλι τήν ἀντιμετωπίζει μέσα ἀπό τήν παράδοση καί τήν ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας χτυπᾷ τό πρόβλημα στή ρίζα του καί θεραπεύει τόν ἑαυτό του καί τό περιβάλλον.

Ἄναστασιος Πατιδῆς (Θεολόγος καθηγητής)

Αντιμέτωποι με τό οικολογικό πρόβλημα

Πώς νά ήταν άραγε ή ζωή δίχως τό οικολογικό πρόβλημα;

Φαντάζομαι ώραία, πιό ποιοτική. Οί άνθρωποι δέ θά μεγάλωναν μέ αὐτήν τήν ἀνησυχία γιά τό μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας, μέ αὐτό τό μαῦρο συννεφάκι κάπου στό ὑποσυνείδητό τους νά τούς ἀκολουθεῖ παντοῦ. Ὁ περιπάτός τους στήν ἐξοχή δέ θά συνοδευόταν ἀπό σκέψεις γιά τό ἄν τά παι-

διά τοῦ μέλλοντος θά προφθάσουν νά γνωρίσουν τήν ὀμορφιά τῆς φύσης· κι ὅταν θά ἔβλεπαν τή θάλασσα ἀπλά θά χάνονταν στήν ἀπεραντοσύνη της, δέ θά σκέ-

φτονταν γιά τό φύκι δολοφόνο πού ἐρημώνει τό βυθό. Τώρα ὅμως πού τά πράγματα εἶναι διαφορετικά, θέλουμε δέ θέλουμε θά προσαρμοστοῦμε.

Ἀκοῦμε, διαβάζουμε διάφορα γιά τό πώς πρέπει νά συμπεριφερόμαστε, ποιές ἐνέργειες νά κάνουμε ἔτσι ὥστε νά μήν ἐπιβαρύνουμε τό περιβάλλον. Ὀφείλουμε πράγματι νά τηροῦμε μία οικολογική στάση, νά εἴμαστε προσεκτικοί, πλέον δέν ὑπάρχουν ἄλλα περιθώρια. Νά μήν σπαταλᾶμε ἐνέργεια, νερό, νά προσπαθοῦμε νά μήν κάνουμε πολλά σκουπίδια. Νά ἐνημερωνόμαστε ἔτσι ὥστε νά ἔχουμε ἕνα οικολογικό προσανατολισμό καί νά μήν βλάπτουμε τή

φύση λόγω ἀμάθειας. Ἔχουμε χρέος. Ἔλλωστε, «ή γῆ πού κατοικοῦμε δέν εἶναι δική μας, τήν ἔχουμε δανειστεί ἀπ' τά παιδιά μας» (ρητό Ἰνδιάνου ἀρχηγοῦ).

Ἀπ' τήν ἄλλη ὅμως, καί ὡς χριστιανοί ἔχουμε μάθει, ὅτι δέν εἶναι τό ζητούμενο οἱ ἐξωτερικές μόνο ἐκδηλώσεις ἀλλά ή ἐσωτερική δουλειά πού κάνουμε μέσα μας. Στήν προκειμένη

περίπτωση, ἄς ἀναλογιστοῦμε πώς φτάσαμε σέ αὐτήν τήν κατάσταση καί γιατί εἶμαστέ ἀνήμποροι ἔμεῖς, ὡς ἀνθρώπινο γένος, νά τήν ἀνατρέψουμε. Θά βροῦμε

τότε καθισμένο κάτω ἀπό μία μηλιά, ἕνα μαῦρο φίδι νά μάς βγάζει προκλητικά τή γλώσσα...

Ἀπληστία. Δέν παραδειγματιστήκαμε ποτέ ἀπό τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ πού δέ μεριμνοῦν γιά τήν ἐπιβίωσή τους, δέ θησαυρίζουν ἀγαθά, δέ ζητοῦν τίποτε περισσότερο ἀπό καθαρό οὐρανό (ἄντε καί κανά σκουληκάκι γιά μεζέ). Ἀχορταγία. Τά θελήσαμε ὅλα μά μέ τίποτα δέ μείναμε εὐχαριστημένοι. Πλεονεξία. Στηρίξαμε τή ζωή μας στά φθαρτά πού τή δυσωδία ἀπ' τή σήψη τους δέν τήν ἀντέχουμε πλέον.

Ἔχουμε ἐθιστεῖ σ' ἕνα τρόπο ζωῆς πού ἐκ τῶν πραγμάτων προκαλεῖ

προβλήματα στο φυσικό περιβάλλον. Κι όσο πάει τόσο απομακρυνόμαστε από μία άλλη ζωή, εκείνη που έκαναν οί παππούδες μας, που ζούσαν παραδοσιακά, μέ μέτρο, δίχως σπατάλες, μέ σεβασμό απέναντι στη φύση. Θά έλεγε κανείς ότι όσο ζεί κι ό τελευταίος άνθρωπος εκείνης τής εποχής, ή αλυσίδα που μās δένει μέ τό τότε δέ σπάει. Μετά όμως; Θά χαθούν τά πάντα, τίποτα δέ θά μείνει νά μās θυμίζει ότι

υπάρχει και μία άλλη ζωή;

Παρ' όλα αυτά τά απαισιόδοξα άς μή ξεχνάμε ότι ό άγώνας συνεχίζεται και σέ αυτήν τήν αντιηρωική εποχή. "Όποιος έχει έπισκεφθεί μοναστήρι κι έχει

δεϊ λίγο πώς ζούν οί μοναχοί και πώς έχουν οργανώσει τό κοινόβιό τους, δέ μπορεί παρά νά θαυμάσει. Βλέπει εκεί μία άλλη ζωή, αντισημιατική και τόσο νέα. Λές και από τίς στάχτες του παλιού κόσμου νά ξεφυτρώνει κάτι χλωρό. Αποτελούν πρότυπα για έμās τούς λαϊκούς: τίποτα δέ πετιέται, γίνεται ανακύκλωση κάθε τί που για έμās θά ήταν άχρηστο άξιοποιείται. Έμεις που τά ξέρουμε όλα από τό ίντερνετ κάνουμε και τίς ατασθαλίες μας κι άς διαρρυθνύουμε τά ιμάτια μας για τό πόσο οικολόγοι είμαστε.

Τελικά, όσο πίο κοντά είσαι στον εκκλησιαστικό τρόπο ζωής τόσο κάνεις τό σωστό δίχως πολλά-πολλά και ή ζωή σου είναι μετρημένη: ούτε τόν

άλλο στενοχωρείς ούτε τή φύση κατοποιείς. Διαβάζω από τό βίο του Άγιου Σιλουανου ότι παρόλο που ό ίδιος θέριζε τό σανό, έκοβε ξύλα στό δάσος, έτρωγε ψάρια, δέν έκοβε ούτε ένα πράσινο φύλλο άν δέν υπήρχε λόγος. Τό λυπόταν. Η συμπεριφορά αυτή πήγαζε από μέσα του, δέν τόν είχε «κατηχήσει» κανένας «πεφωτισμένος» οικολόγος.

Καλώς ή κακώς θά συνεχίσουμε νά

ζοϋμε σέ αυτόν τόν πληγωμένο κόσμο που μās πληγώνει κι έμās. Κι όσοι είμαστε από μία ήλικία και κάτω έχουμε και τό «προνόμιο» νά μη θρηνούμε για κανένα χαμένο παράδεισο

διότι άπλούστατα δέν τόν γνωρίσαμε. Μές στά καυσαέρια και τίς ακτινοβολίες και στά καμμένα δάση μεγαλώσαμε... "Άς είναι. Άλλωστε άν ήθελε ό Θεός, τόν κόσμο τούμπα θά έφερνε, όχι άπλά τό οικολογικό πρόβλημα θά έλυνε. Δοκιμαζόμαστε και καλά νά τά πάθουμε. "Όστόσο, οί μαργαρίτες έξακολουθούν νά είναι όμορφες τήν Άνοιξη κι άς βρίσκονται πλάι στό έργοστάσιο. Και ή Έκκλησύλλα μας που είναι τό σχολείο μας και τό ίντερνέτ μας, θά μās διδάσκει τό σωστό, κρυφά μυστικά και δίχως τυμπανοκρουσίες. Θά προχωρούμε έτσι μαζί, στό λυκαυγές του 21ου αιώνα.

Μαρία Βεργιάκη
(Φιλολόγος καθηγήτρια)

Τά δέντρα

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;
Ἐποκαμωμένοι ἀπ' τό παιχνίδι κα-
θήσαμε νά ξαποστάσουμε κάτω ἀπ' τή
σκιά τῶν δέντρων· ὁ καυγᾶς βέβαια
συνεχίζεται, ἄν ἡ φάση ἦταν πέναλι,
χωρίς νά μπορούμε νά φαντα-
στοῦμε τό τί θά συνέβαινε στά δέντρα,
στήν ἀλάνα μετά ἀπό λίγα χρόνια.

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;

Μετρῶ τίς κολῶνες. Μεγάλες
κολῶνες μέ πολλά σίδερα. Δυνατές,
ἀντισεισμικές. Σπουδαῖοι ἀρχιτέ-
κτονες! Σπουδαῖοι ἐργολάβοι! Σπου-
δαῖοι ἰδιοκτῆτες!

-Αὐτά θά τά πουλήσουμε! Αὐτά θά
τά νοικιάσουμε. Κράτησε αὐτά ἐσύ.
Κρατάω ἐγώ αὐτά. Ὅλοι θά κερδί-
σουμε. Γιά τά παιδιά μας!!

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;

-Ἐνας λυγμός ἀνεβαίνει στό λαιμό.

Ποῦ εἶναι τά τέρματα; Ἐκεῖνα τά

αὐτοσχέδια τέρματα; Τί καμάρι ὅταν
σηκώσαμε τά κάθετα δοκάρια! Σκά-
ψαμε, τά μπήξαμε καί σφηνώσαμε με-
γάλες πέτρες γιά νά σταθοῦν, τά κα-
ταφέραμε. Ὅριζόντιο δοκάρι δέ βρά-
λαμε ποτέ.

-Ἦταν ψηλό τό σοῦτ, δέ μετράει τό
γκόλι!

-Ὅχι μετράει! Ἄν πηδοῦσε θά τό
ἔφτανε.

-Καυγάδες! Μεσ' τόν ἥλιο, κάτω
ἀπ' τά δέντρα, ἀνάμεσα στά δέντρα!

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;

-Ρέ μα...α γιατί μοῦ τ' ἀφήσατε
τώρα αὐτό τό δέντρο ἐκεῖ;

-Στό σχέδιο εἶπαμε νά μείνει.

-Ἔτσι εἶπαμε ... κοίτα ὅμως μ' ἐμπο-
δίζει στή στροφή γιά τό γκαράζ· νά τό
κόψεις. Μετά ξέρεις; φύλλα, που-
λιά...βρωμιά· δηλαδή! Μή λέτε
μα...αἶες. Νά τό κόψουμε.

-Μπαμπά θά κρεμά-
σουμε μία κούνια σ'
αυτό τό δέντρο; Τό
παιδί λές καί δέν εἶχε
ἀκούσει τίποτε. Νά κά-
νουμε κι ἕνα σπιτάκι
πάνω· ξύλινο, μέσ στά
φύλλα... μαζί μέ τά
πουλιά!

-Μπές στ' ἀμάξι νά
σέ πάω στ' ἀγγλικά!
Πάρε καί τά μουσικά
σου νά σέ πάω ἀπεν-
θείας μετά τά ἀγγλικά.
Φόρα καί τ' ἀθλητικά
γιά τούς χορούς. Τή
φυσική θά τή διαβά-
σεις μετά. Σκούπισε
καλά τά πόδια σου.
Μήν ἀκουμπᾶς στίς
λαμαρίνες καί τά τζά-
μια!! θά κάνεις δα-
χτυλιές.

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;
Πλησιάζω τό δέντρο,
τό τελευταῖο δέντρο.

Αὐτό δέν ἐμπόδιζε ἀκόμα. Ναί! ἀκό-
μα φαινόταν. Ἄμυδρά. Τό δέντρο εἶχε
ἐπουλώσει τήν πληγή του. Ὅμως ἡ
λέξη φαινόταν. Μετά ἀπό τόσα χρό-
νια «Α.Ε.Κ.». Ἐγώ τό εἶχα σκαλίσει.

Κοιτάζω ἀπ' τήν ἄλλη μεριά τοῦ κορ-
μοῦ. Ἀγγελτήριο μνημοσύνου. Τρία
Χρόνια πού πέθανε! Ἦμασταν ὁ
ἐφιάλτης του.

-Τί θά γίνει μέ σᾶς; (μέ τή βραχνή
φωνή του καί τό κίτρινο πρόσωπό
του) θά μάς ἀφήσετε νά ἡσυχάσουμε
κανένα μεσημέρι; Κι ἔπιανε ἕνα σκου-
πόξυλο, πώς θά μάς κυνηγοῦσε. Ποῦ
νά τρέξει ὅμως. Ἦταν ἄρρωστος ὁ
καημένος. Τό ξέραμε. Πάλι ἔζησε
πολλά χρόνια. Πρῶτα φύγαμε ἐμεῖς,

Τώρα κι αὐτός. Καί τρέχαμε στά δέν-
τρα πίσω ἀπ' τούς κορμούς· κάθε
παίχτης ἕνας κορμός! Μετά ἀπό λίγο
πάλι τά ἴδια!

-Θά φύγετε ἐπιτέλους! Τό εἶχαμε
βρεῖ κι αὐτό παιχνιδι.

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;

-Μπαμπά ποῦ εἶναι τό δέντρο (μετά
τά ἀγγλικά, τή μουσική καί τούς χο-
ρούς). Ποῦ πῆγε τό δέντρο; Τώρα! ...
ποῦ θά κρεμάσουμε τήν κούνια; Τό ξύ-
λινο σπιτάκι;

-Ἔτσι μπράβο! (γεμάτος ἱκανοποίηση
ὁ μπαμπάς). Τώρα στρίβω ἄνετα· χω-
ρίς φόβο...καινούριο ἀμάξι! (ὁ μπαμ-
πᾶς λές καί δέν εἶχε ἀκούσει τίποτε).

-Πῆγαινε πάνω νά διαβάσεις τή φυ-
σική (αὐτό τό θυμήθηκε).

-Μπαμπά... τό δέντρο; Θά τό ξαναβάλετε ἐκεῖ ποῦ ἦταν; (πνιχτά, φοβισμένα).

Ὁ μπαμπάς σκούπιζε μία δαχτυλιὰ ἀπ' τό καπό.

-Δέ σοῦ 'πα νά προσέχεις; γρήγορα πάνω παλιόπαιδο.

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;

Ἐκεῖνο τό γκόλ! Λές κι ἦταν χθές, Γκολάρα! Ἔβγαине ὁ τερματοφύλακας νά προλάβει νά μπλοκάρει τήν ψηλοκρεμαστή μπαλιά. Γρηγορότερα ἐγώ ἔφτασα πρώτος στή μπάλα καί μέ τεχνική κεφαλιά κρέμασα τόν τερματοφύλακα στέλνοντας τή μπάλα γκόλ, δίπλα ἀπό τό ἀριστερό κάθετο δοκάρι.

-Μπράβο-μπράβο!

-Παικταράς,

Γύρισα πρὸς τά δέντρα. Μιά παρέα κοριτσιῶν-δέν ξέρανε πολλά ἀπό ποδόσφαιρο-ὅμως χειροκροτοῦσαν μέ ἐπιφωνήματα θανατοῦ καί κρυ-

φογελάσματα.

Ποῦ εἶναι τά δέντρα;

Ἔφυγα. Μαζί μέ τά πουλιά. Πουλιά καί παιδιά χωρίς δέντρα;! Κολῶνες! Δάσος ἀπό κολῶνες. Δάσος ἀπό πολυκατοικίες.

-Δέν εἶναι καλά ἐδῶ μπαμπά! Ἀκούγεται μία φωνίτσα μέσα ἀπό τά ζεστά παπλώματα, πάνω στό δρύινο σκαλιστό κρεβάτι, μέσα ἀπό τό φρεσκοβαμμένο δωμάτιο μέ τό καλοριφέρ ν' ἀνάβει, τόν ὑπολογιστή καί τό πλείστεισον πάνω στό γραφεῖο, μέ τήν ἀφίσα τοῦ δάσους(!) κρεμασμένες ἀπέναντι στόν τοῖχο... μέ ... μέ...

-Καληνύχτα. Κοιμήσου ἤσυχα (!) νά ξεκουρασεῖς. Τήν ὀρθογραφία θά τή γράψουμε αὔριο πρωί-πρωί.

Στέλιος Χατζάκης
(καθηγητής Φυσικῆς Ἀγωγῆς)